

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 335/2015-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. júna 2015 predbežne prerokoval sťažnosť Slovenskej sporiteľne, a. s., Tomášikova 48, Bratislava, zastúpenej spoločnosťou JUDr. Roman Kvasnica, advokát, s. r. o., Sad A. Kmeťa 24, Piešťany, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Roman Kvasnica, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 5 Co 258/2011-236 z 10. decembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Slovenskej sporiteľne, a. s., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. marca 2014 doručená sťažnosť Slovenskej sporiteľne, a. s., Tomášikova 48, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného

čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 Co 258/2011-236 z 10. decembra 2013.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka v procesnom postavení žalovanej bola rozsudkom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) č. k. 44 C 103/2010-173 z 28. marca 2011 zaviazaná zaplatiť žalobcovi sumu 1 493,16 € s príslušenstvom. Sťažovateľka proti tomuto rozsudku okresného súdu podala odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol tak, že rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdil.

Podľa názoru sťažovateľky sa odvolací súd nevysporiadal s jej podstatnou odvolacou argumentáciou týkajúcou sa troch zásadných právnych argumentov, ktoré nie sú žiadnym spôsobom riešené ani v rozsudku okresného súdu:

„a/ neplatnosť posudzovanej zmluvy pre nedostatok písomnej formy z dôvodu absencie prejavu vôle v písomnej forme (článok V. odvolania),

b/ absencia akéhokoľvek vykonaného dokazovania umožňujúceho prvostupňovému súdu dôjsť k skutkovému záveru, že posudzovanú zmluvu za našu spoločnosť podpísal JUDr. Zemaník (článok V. odvolania),

c/ zánik práva na dôchodok podľa článku 8. zmluvy o dôchodku v dôsledku predloženia rozhodnutia o vymeraní starobného dôchodku žalobcom (článok VI. odvolania).“

K zásadným argumentom obsiahnutým v odvolaní sťažovateľky a opomenutým odvolacím súdom sťažovateľka ďalej uviedla:

„1. Odvolací súd sa nevysporiadal vo svojom rozhodnutí s právnou argumentáciou, že posudzovaná zmluva je neplatná pre nedostatok písomnej formy z dôvodu absencie prejavu vôle v písomnej forme (článok V. odvolania).

Vo veci podané odvolanie sme odôvodňovali i tým, že posudzovaná zmluva o dôchodku je neplatná pre nedostatok písomnej formy vyžadovaný ustanovením § 843 Občianskeho zákonníka z dôvodu absencie prejavu vôle v písomnej forme, keď zmluva neobsahuje podpis [REDAKOVANÉ], ktorý podľa textu zmluvy mal prejaviť vôľu za našu spoločnosť. To že zmluvu nepodpísal [REDAKOVANÉ] nebolo v konaní sporným. Poukázali sme na to, že

uzatvorenie akejkoľvek zmluvy v písomnej forme vyžaduje písomný text zachytávajúci prejavy vôle zmluvných strán a podpisy zmluvných strán. Tieto dve zložky (písomnosť a podpis) musia byť vo vzájomnej zhode. V posudzovanej zmluve o dôchodku však takáto zhoda absentuje.

Z textu zmluvy o dôchodku totiž jednoznačne vyplýva, že zmluvu uzatvára ako osoba povinná Slovenská sporiteľňa, a. s. , ktorá prejavuje svoju vôľu prostredníctvom svojho predsedu predstavenstva a prezidenta spoločnosti [REDAKOVANÉ]. Zmluva o dôchodku však neobsahuje podpis [REDAKOVANÉ], teda podpis osoby, ktorá podľa textu zmluvy o dôchodku prejavuje svoju vôľu v mene Slovenskej sporiteľne, a.s.

V rozpore s textom zmluvy o dôchodku sa na zmluve o dôchodku nachádza podpis inej osoby, neidentifikovateľnej z textu zmluvy. Z textu zmluvy o dôchodku zároveň nevyplýva, že táto z textu zmluvy neidentifikovateľná osoba prejavuje vôľu v mene Slovenskej sporiteľne, a.s. Nie je pritom podstatné, či táto z textu zmluvy o dôchodku neidentifikovateľná osoba bola alebo nebola oprávnená prejaviť vôľu v mene Slovenskej sporiteľne, a. s., pretože v písomnej forme k prejavieniu vôle v mene Slovenskej sporiteľne, a.s. ani nedošlo. S touto právnou argumentáciou sa nezaoberal ani súd prvého stupňa ani odvolací súd. Ide pritom jednoznačne o právnou argumentáciu pre rozhodnutie vo veci rozhodujúcu, pretože ide o posúdenie platnosti zmluvy, na základe ktorej žalobca požadoval plnenie podanou žalobou, naviac keď na absolútnu neplatnosť právnych úkonov prihliadajú súdy z úradnej povinnosti.

2. V podanom odvolaní sme súdu prvého stupňa vytýkali, že jeho skutkový záver o tom, že posudzovanú zmluvu za našu spoločnosť podpísal [REDAKOVANÉ], nemá žiadnu oporu vo vykonanom dokazovaní.

Totožnosť osoby, ktorá zmluvu o dôchodku podpísala bola medzi účastníkmi konania sporná a zároveň bola sporná i pravosť fotokópie listiny s údajným podpisom [REDAKOVANÉ], pričom žalobca nepredložil originál tejto listiny.

Žalobca nenavrhol žiadny ďalší dôkaz na preukázanie toho, že zmluva o dôchodku bola za Slovenskú sporiteľňu, a. s. skutočne podpísaná [REDAKOVANÉ], teda nepreukázal toto svoje tvrdenie.

Je úplne zrejmé, že neexistuje žiadny v konaní vykonaný dôkaz, na základe ktorého by bolo možné dôjsť k skutkovému záveru, že posudzovanú zmluvu podpísal [REDACTED].

S touto právnou argumentáciou napádajúcou priamo skutkové závery súdu prvého stupňa, ktoré majú pre rozhodnutie vo veci samej podstatný význam, sa odvolací súd vôbec nezaoberal a túto ignoroval.

3. Neexistenciu povinnosti zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu sme v konaní, tak prvostupňovom ako i odvolacom, odôvodňovali i tým, že právo na dôchodok zaniklo predložením rozhodnutia o vymeraní starobného dôchodku žalobcom, tak ako to predpokladalo ustanovenie bodu 8. posudzovanej zmluvy o dôchodku.

Poukazovali sme na to, že z bodu 8. zmluvy o dôchodku jednoznačne vyplýva, že táto zmluva je uzatvorená ako dočasná, do doby, kým žalobcovi nebude vymeraný starobný dôchodok. Následne po vymeraní starobného dôchodku bol žalobca povinný neodkladne predložiť rozhodnutie, ktorým mu bol starobný dôchodok vymeraný, čo žalobca aj urobil v roku 1996. Predložením rozhodnutia o vymeraní starobného dôchodku zaniklo žalobcovi právo na dôchodok.

S touto právnou argumentáciou sa nezaoberal ani súd prvého stupňa ani odvolací súd.

Tu považujeme za potrebné zdôrazniť, že už súdu prvého stupňa sme v podanom odvolaní vytýkali, že sa s uvedenou právnou argumentáciou vôbec nezaoberal. Napriek tomu ani odvolací súd na ňu žiadnym spôsobom nereagoval.“

Z uvedených dôvodov podľa sťažovateľky „odvolací súd sťažnosťou napadnuté rozhodnutie neodôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku“, čím porušil jej „právo na spravodlivý súdny proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Takéto rozhodnutie odvolacieho súdu nemôže byť považované za správne a sú dané dôvody k tomu, aby ho Ústavný súd Slovenskej republiky zrušil.“

Sťažovateľka na základe uvedeného navrhuje, aby ústavný súd vo veci meritórne rozhodol týmto nálezom:

„Základné právo sťažovateľa Slovenská sporiteľňa, a.s. v skratke SLSP, a.s. podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10.12.2013, č. k. 5Co/258/2011-236, porušené bolo.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10.12.2013, č. k. 5Co/258/2011 – 236, a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave, aby v nej znovu konal a rozhodol.

Krajský súd v Bratislave je povinný úplne nahradiť sťažovateľovi trovy konania do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia, k rukám advokátskej kancelárie JUDr. Roman Kvasnica, advokát, s.r.o.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších prepisov (ďalej len „ústavný súd“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. O zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide preto vtedy, ak pri jej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07, IV. ÚS 27/2010).

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom, ktorým krajský súd v odvolacom konaní potvrdil rozsudok okresného súdu ako súdu prvého stupňa.

Podstatnou sťažnostnou námietkou je tvrdenie sťažovateľky o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku, keďže krajský súd sa podľa sťažovateľky nevysporiadal s jej odvolacími námietkami významnými pre právne posúdenie veci.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise

Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. V súvislosti s námietkami sťažovateľky ústavný súd považoval za potrebné poukázať na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96) ani súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a následne na nich založených právnych záverov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (obdobne napr. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010). Do právomoci ústavného súdu však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07).

O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí takú interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera jej účel a význam, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. III. ÚS 209/04, IV. ÚS 115/03, IV. ÚS 112/05, III. ÚS 25/06, IV. ÚS 301/09, IV. ÚS 27/2010, rovnako aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, *Annuaire*, č. 303-B). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (porovnaj napríklad *Georgidias v. Grécko* z 29. 5. 1997, *Recueil* III/1997).

Vzhľadom na charakter námietok sťažovateľky ústavný súd tiež zdôrazňuje svoju stabilnú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 618/2012, III. ÚS 104/2013), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok.

Na citovaný právny názor nadväzuje § 219 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ústavný súd preto v prvom rade preskúmal rozsudok okresného súdu, ktorým bola sťažovateľka zaviazaná zaplatiť žalobkyni peňažné plnenie s príslušenstvom.

Z obsahu rozsudku okresného súdu je možné ustáliť, že v danom prípade bola spornou otázka výkladu a aplikácie § 842 a § 582 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), a to v súvislosti s ukončením zmluvy o dôchodku, ako aj otázka platnosti zmluvy o dôchodku s ohľadom na sťažovateľom tvrdenú absenciu zákonom predpísanej písomnej formy zmluvy.

Podľa § 842 Občianskeho zákonníka zmluvou o dôchodku sa zakladá niekomu na doživotne alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania právo na vyplácanie určitého dôchodku.

Podľa § 843 Občianskeho zákonníka zmluva o dôchodku sa musí uzavrieť písomne.

Žalobca ako príjemca a sťažovateľka ako povinná uzatvorili 30. novembra 1995 zmluvu o dôchodku, ktorej predmetom bolo doživotné plnenie z uplatneného a priznaného nároku na plnenie z podporného dôchodkového fondu sťažovateľky. Sťažovateľka 26. októbra 2009 vypovedala túto zmluvu s poukazom na § 582 Občianskeho zákonníka s tým, že platnosť a účinnosť zmluvy mala skončiť ku koncu najbližšieho kalendárneho štvrtroka. Žalobca v konaní tvrdil, že výpoveď zo zmluvy o dôchodku je neplatná, a preto sa návrhom domáhal plnenia za apríl 2010 v žalovanej výške.

Sťažovateľka poukázala na absolútnu neplatnosť zmluvy o dôchodku s tým, že pokiaľ by aj bola zmluva platná, zmluvný vzťah bol ukončený výpoveďou podľa § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Absolútna neplatnosť zmluvy je podľa sťažovateľky daná (okrem iného) absenciou jej podpisu vtedajším predsedom predstavenstva [REDACTED] ako osoby konajúcej v tom čase za sťažovateľku.

Okresný súd vo veci vykonal dokazovanie a k uvedeným námietkam sťažovateľky v odôvodnení svojho rozsudku uviedol:

„Zo zmluvy o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne, a. s. zo dňa 30.11.1995 súd zistil, že účastníci uzavreli túto zmluvu a to navrhovateľ ako príjemca a odporca zastúpený predsedom predstavenstva a prezidentom [REDACTED] ako povinným s tým, že zmluvu podpísal za odporcu [REDACTED]. Predmetom zmluvy bolo doživotné plnenie navrhovateľovi z uplatneného a priznaného nároku na plnenie z podporného dôchodkového fondu podľa Štatútu fondu, a to vo výške 44.983,- Sk mesačne k 15. dňu každého mesiaca až do dožitia navrhovateľa, na základe skutočností uvedených v žiadosti o plnenie, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Podľa bodu 4 Zmluvy, výška plnenia je pevná a nemá na ňu vplyv budúca zmena výšky dôchodku, ktorá bola rozhodujúca v čase uzatvorenia tejto zmluvy. V zmysle bodu 6 Zmluvy záväzok odporcu ako povinného z tejto zmluvy trvá aj pri zmene jeho právnej formy a aj pre jeho právneho nástupcu.

Žiadosťou o poskytnutie plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s. zo dňa 01.12.1995 si navrhovateľ u odporcu uplatnil poskytnutie plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s. z dôvodu, že spĺňa podmienky čl. III Štatútu Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s. Navrhovateľ je v predmetnej žiadosti identifikovaný menom, priezviskom, dátumom a miestom narodenia, rodným číslom a adresou pobytu. Za odporcu Žiadosť podpísala osoba za personálny úsek...

... Zo splnomocnenia zo dňa 04.07.1996 súd zistil, že [REDACTED] ako predseda predstavenstva a prezident odporcu z dôvodu menovania [REDACTED] do funkcie viceprezidenta splnomocnil [REDACTED] - generálneho riaditeľa divízie pre ľudské zdroje podpisovať materiály týkajúce sa poskytovania dôchodkových dávok pre bývalých pracovníkov sporiteľne a pôžičiek poskytovaných z centralizovaného sociálneho fondu SLSP, a.s. pre pracovníkov ústredia, s tým, že sa jednalo okrem iného o poskytovanie dôchodkových dávok v zmysle podporného dôchodkového fondu /bod 4/. Splnomocnenie podpísal [REDACTED] a [REDACTED] ho vzal na vedomie, čo potvrdil svojim podpisom.

Z výpisu z obchodného registra odporcu súd zistil, že v období od 04.07.1995 do 14.03.2002 vo všetkých veciach zaväzujúcich spoločnosť odporcu boli oprávnení konať všetci členovia predstavenstva, pričom za spoločnosť podpisoval predseda predstavenstva a jeden z členov predstavenstva alebo traja členovia predstavenstva spolu. V období od 07.02.1996 do 25.04.1999 bol predsedom predstavenstva odporcu [REDACTED], podpredsedom [REDACTED], členmi [REDACTED] a [REDACTED].

... Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že účastníci dňa 30.11.1995 uzavreli v zmysle § 842 O. z. zmluvu o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s., ktorej predmetom bolo doživotné plnenie odporcom ako povinným v prospech navrhovateľa vo výške 44.983,- Sk mesačne na základe žiadosti navrhovateľa zo dňa 01.12.1995. Zmluvu za odporcu podpísal [REDACTED], pričom v záhlaví zmluvy bol za odporcu uvedený [REDACTED], predseda predstavenstva a prezident odporcu. Na základe zmluvy odo dňa jej účinnosti odporca v prospech navrhovateľa i plnil. Dňa 26.10.2009 odporca v zmysle § 582 ods. 1 O. z. uplatnil voči navrhovateľovi výpoveď z predmetnej zmluvy, a to z dôvodu, že zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú a zo zákona alebo zo zmluvy nevyplýva spôsob jej výpovede.

Podľa citovaných zákonných ustanovení zmluva o dôchodku musí obsahovať vymedzenie účastníkov zmluvy, t. j. zmluvných strán, výšku dôchodku, začiatok doby výplaty dôchodku, vymedzenie doby výplaty dôchodku, pričom musí byť uzavretá písomne.

Pokiaľ odporca namietal neplatnosť predmetnej zmluvy o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s. zo dňa 30.11.1995 z dôvodu absencie písomnej formy, z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že navrhovateľ ukončil pracovný pomer u odporcu odchodom do starobného dôchodku dňa 24.06.1994 s tým, že dôchodok bol navrhovateľovi priznaný až výmerom č. 330707799 zo dňa 23.10.1995. Dňa 30.11.1995 účastníci uzavreli písomnú zmluvu o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s., pričom za odporcu túto zmluvu podpísal [REDACTED], do ktorého právomoci takáto agenda v zmysle stanov a organizačného poriadku odporcu patrila. Odporca následne v zmysle predmetnej zmluvy začal v prospech navrhovateľa plniť a správať sa ako účastník platnej zmluvy až do 26.10.2009, kedy zmluvu vypovedal. Z listinných dokladov mal teda súd jednoznačne preukázané, že predmetná zmluva bola

vyhotovená v písomnej forme v súlade s § 842 ods. 2, § 40 ods. 1 Obč. zák. a zároveň spĺňala ďalšie požadované náležitosti pre zachovanie formy, pretože bola podpísaná oprávnenými osobami. Za odporcu ako právnickú osobu podpísal zmluvu jej zamestnanec v rámci svojej obvyklej pracovnej činnosti bez prekročenia svojich kompetencií. Aj v prípade, ak by poverený zamestnanec odporcu prekročil svoju kompetenciu pri uzatváraní predmetnej zmluvy, tento exces odporca konvalidoval dodatočne tým, že jej platnosť akceptoval, cítil sa ňou byť viazaný tým, že poskytoval v prospech navrhovateľa plnenia z predmetnej zmluvy. Ustanovenie § 20 ods. 2 Obč. zák. v záujme ochrany dobromyseľnosti navrhovateľa však vyhlasuje za platný právny úkon urobený právnickou osobou (odporcom) aj taký právny úkon, pri ktorom došlo k excesu, ak sa tento úkon zamestnanca odporcu výslovne týka predmetu činnosti právnickej osoby, čo mal súd preukázané, a zároveň len vtedy, ak sa jedná o prekročenia, o ktorom navrhovateľ nemohol vedieť, pričom takúto vedomosť navrhovateľa odporca nepreukázal.“

Okresný súd ďalej vo svojom rozsudku jednoznačne konštatoval platnosť a účinnosť namietanej zmluvy o dôchodku, pričom k ďalšej argumentácii sťažovateľky uviedol: „Predmetnou zmluvou o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s. sa v prospech navrhovateľa založilo právo na vyplácanie dôchodku doživotne, t. j. na dobu neurčitého trvania, kedy je presne určený okamih začiatku vyplácania dôchodku a okamih ukončenia právneho vzťahu, a to smrťou, ktorá skutočnosť nie je závislá od ľudskej vôle. Z dikcie zákonného ustanovenia je zjavný charakter predmetného právneho vzťahu - zmluvy o dôchodku v zmysle § 842 O.z., z ktorého vyplýva, že takýto typ zmluvy nie je možné dohodnúť na čas určitý, ale buď doživotne, teda do okamihu smrti oprávneného, alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania špecifikovaného určitým časovým úsekom - lehotou, ktorý má svoj začiatok a koniec, t. j. počas štúdií, vdovstva a pod. Je nepochybné, že pri predmetnej zmluve zo dňa 30.11.1995 je špecifikovaný začiatok vzniknutého právneho vzťahu medzi účastníkmi, t. j. 30.11.1995 a tiež jeho trvanie, t. j. doživotne, teda okamihom smrti navrhovateľa dôjde k zániku tohto právneho vzťahu. Ide teda o presne určenú dobu s jednoznačne určeným začiatkom a koncom, avšak jej trvanie je neurčité, presne ako to predpokladá ustanovenie § 842 O. z. Trvanie právneho vzťahu bolo účastníkmi konania

dohodnuté do okamihu úmrtia navrhovateľa, teda do doby nastania skutočnosti nezávislej od ich vôle.“

Sťažovateľka podala proti rozsudku prvostupňového súdu odvolanie, ktoré krajský súd ako súd odvolací na prerokoval na odvolacom pojednávaní a v odôvodnení svojho rozsudku po rekapitulácii podstatného obsahu odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu uviedol, že „dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne a odvolaniu odporcu nie je možné vyhovieť. Odvolací súd má za to, rovnako ako súd prvého stupňa, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že návrh je podaný dôvodne, sú splnené podmienky na priznanie uplatneného nároku, nakoľko boli splnené všetky zákonné aj zmluvné podmienky.

Súd prvého stupňa sa vyčerpávajúcim spôsobom v rámci dokazovania vypořiadal aj s argumentmi odporcu, ktorý navrhoval návrh zamietnuť z niekoľkých dôvodov. Odporca najmä namietal neurčitosť zmluvy, rozpor so zákonom č. 483/2001 Z. z. o bankách, neplatnosť zmluvy, prípadnú platnosť danej výpovede z tejto zmluvy, nemožnosťou plnenia.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, že odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, obmedzil odvolací súd odôvodnenie potvrdzujúceho rozhodnutia na konštatovanie správnosti dôvodov uvedených súdom prvého stupňa v zmysle ust. § 219 ods. 2 O. s. p. v znení účinnom od 15.októbra 2008.“.

Ústavný súd sa s poukazom na obsah citovaného odôvodnenia prvostupňového rozsudku v spojení s rozsudkom krajského súdu nestotožňuje s tvrdením sťažovateľky o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku. Krajský súd síce svoj rozsudok odôvodnil prakticky výlučne poukazom na rozsudok okresného súdu v intenciách § 219 ods. 2 OSP, avšak v kontexte odôvodnenia odkazovaného prvostupňového rozsudku je možné takýto postup akceptovať. Okresný súd totiž aj podľa názoru ústavného súdu náležite a zrozumiteľne odpovedal na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany sťažovateľky. Odôvodnenie jeho rozhodnutia obsahuje dostatok skutkových argumentov a ich právnych posúdení, tieto skutkové a právne závery

nie sú v logickom rozpore a neavizujú zjavné omyly v aplikácii procesných a hmotnoprávných predpisov.

Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom odôvodnení rozsudku krajského súdu (v spojení s dôvodmi rozsudku okresného súdu) dospel k názoru, že nie je možné prisvedčiť názoru sťažovateľky o tom, že sa všeobecné sudy nezaoberali v dostatočnej miere otázkou platnosti zmluvy o dôchodku s ohľadom na tvrdený nedostatok písomnej formy, resp. že v tomto smere nebolo vykonané dokazovanie. Už z citovaných častí odôvodnenia rozsudku okresného súdu, s ktorým sa krajský súd v plnej miere stotožnil, je zrejmé, že okresný súd v tomto smere vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, ako aj listinnými dôkazmi, pričom závery, ku ktorým dospel, sa nejavia ako svojvoľné či arbitrárne alebo ústavne neudržateľné.

Okresný súd v tejto súvislosti poukázal aj na § 20 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ako aj na skutočnosť, že sťažovateľka začala v zmysle takto uzavretej zmluvy o dôchodku v prospech žalobcu plniť a správať sa ako účastník platnej zmluvy, a to až do 26. októbra 2009, kedy sťažovateľka zmluvu vypovedala.

Sťažovateľka tiež namieta, že okresný súd nesprávne právne posúdil všeobecné jej námietku spočívajúcu v tvrdení, že nárok na dôchodok žalobcovi zanikol podľa čl. 8 zmluvy o dôchodku v dôsledku predloženia rozhodnutia o vymeraní starobného dôchodku žalobcom, keďže zmluva mala mať charakter „dočasnej zmluvy“, pričom krajský súd túto okolnosť vytknutú v odvolaní sťažovateľky vôbec nereflektoval.

Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že konajúce sudy naozaj v odôvodnení svojich rozsudkov osobitne neanalyzujú čl. 8 zmluvy o dôchodku v kontexte sťažovateľkou tvrdeného zániku práva na dôchodok, avšak táto skutočnosť nie je sama osebe spôsobilá spochybniť udržateľnosť namietaného rozsudku z hľadiska ústavnosti s ohľadom na ďalší obsah odôvodnenia odkazovaného rozsudku okresného súdu. Postoj konajúcich súdov k tejto námietke je podľa názoru ústavného súdu implicitnou súčasťou odôvodnenia ich rozsudkov (najmä rozsudku okresného súdu) viažuceho sa na posudzovanie platnosti

a účinnosti zmluvy o dôchodku, najmä pokiaľ ide o citovaný výklad obsahu ustanovenia § 843 Občianskeho zákonníka.

Odôvodnenie rozhodnutia súdu ako celok (v danom prípade odôvodnenie rozsudku okresného súdu v spojení s odôvodnením potvrdzujúceho namietaného rozsudku krajského súdu) teda nevykazuje známky arbitrárnosti a svojvoľnosti a spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 OSP), preto je ústavne akceptovateľné.

Keďže prevažná časť námietok sťažovateľky vznesených v odvolaní proti rozsudku okresného súdu sa týkala právneho posúdenia tej istej (kľúčovej) otázky, a to či zmluva o dôchodku je platná a či má žalobca na základe tejto zmluvy právo na dôchodok, na ktorú už okresný súd svojou zrozumiteľnou a logickou argumentáciou dal jasnú a vyčerpávajúcu odpoveď, krajskému súdu nič nemožno vytknúť, keď sa s týmito námietkami (zjavne nesprávnymi právnymi tvrdeniami sťažovateľky) nepovažoval za potrebné vo svojom rozsudku osobitne vysporiadať.

Ústavný súd tu pripomína, že do obsahu základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy ako aj práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí právo účastníka konania (dotknutej osoby) dožadovať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý účastník konania predkladá (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Nezávislé súdne rozhodovanie občianskoprávných sporov vyúsťuje takmer bezvýnimočne do takého verdiktu, že jeden z účastníkov konania nie je procesne úspešný (m. m. IV. ÚS 320/2012, II. ÚS 180/2013).

S odvolaním sa na uvedené ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a namietanými porušeniami označených práv (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru), a preto sťažnosť sťažovateľky odmietol pri predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky obsiahnutými v jej sťažnostnom petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. júna 2015